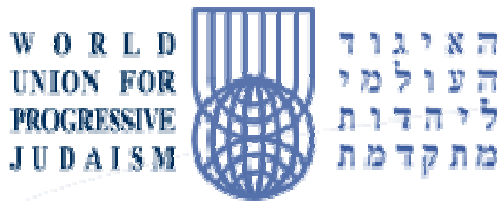

5775

Torah from Around the World

Rabbi Nechoenja, de zoon van HaKana, zegt: Ieder die het juk van Wijsheid op zich neemt, zal geen last hebben van politieke onderdrukking en van dagelijkse zorgen. Maar ieder die het juk van Wijsheid afwerpt, zal last hebben van politieke onderdrukking en van dagelijkse zorgen.

[Pirke Awot V:5. Uit: Spreuken over de Fundamenten, uitgave Amphora Books]

Sjabbat 22 augustus 2015 / 7 elloel 5775, Sjoftiem, Dewariem/Deuteronomium 16:18 – 21:1

Tanach, blz. 385 – 393

Haftara: Jesjaja 51:12 - 52:12

Tanach, blz. 888 - 891

Vertaling: Benjamin Cohen

Commentaar: Rabbijn Gary Pokras is rabbijn van de Reform Gemeente Tempel Beth Zion in Buffalo, New York, Verenigde Staten

[Oorspronkelijke Engelse tekst.](#)

Ah, leven als een koning

„Wanneer hij op zijn koningstroon zal zitten, dan zal hij voor zichzelf een kopie van deze leer (Tora) in een boekrol schrijven, naar de tekst die bij de Levitische priesters berust. Hij moet hem onder handbereik hebben en erin lezen alle dagen dat hij leeft. Zo leert hij ontzag te hebben voor de Adonai, zijn God, en alle woorden uit deze leer (Tora) in acht te nemen en deze wetten na te leven." (Dewariem/Deuteronomium 17:18–19)

Als je als een koning wilt leven, vertelt de sidra van deze week, Sjoftiem, hoe je dat kunt doen: schrijf een kopie van de Tora voor jezelf, houd die altijd bij je en lees er alle dagen van je leven

in. Op het eerste gezicht is de betekenis van deze verzen duidelijk: een koning van Jisraël moet zich bij alles wat hij doet laten leiden door de Tora en de Torarol moet altijd bij hem zijn, als geheugensteun en als snelle naslag bij het uitoefenen van zijn functie. Het idee dat een joodse koning de Tora moet volgen lijkt niet bepaald iets van enorm gewicht, maar dat is het wel. Elke verplichting voor een koning om bepaalde regels en voorschriften te moeten volgen houdt *per definitie* beperking van zijn macht in. En als een koning zich al aan de regels moet houden, dan spreekt het voor zich dat wij dat ook moeten.

Maar: een koning blijft een koning. Waarom kan hij niet iemand anders de rol voor hem laten schrijven zolang hij maar belooft hem trouw te lezen. Eerlijk gezegd kost het een *sofeer* (beroepsschrijver) twee jaar om een Torarol te schrijven, en een koning heeft wel andere dingen om mee bezig te zijn. Zo redelijk als deze laatste redenering op het eerste gezicht ook mag lijken, de taken van het koningschap kunnen wachten. Dit is waarom: wanneer we zelf iets schrijven in plaats van iemand anders dat voor ons laten doen, wordt het van onszelf - en worden we er persoonlijk meer bij betrokken.

Dit is een serieuze aangelegenheid: voor ons komt de Tora het dichtst in de buurt van Gods blauwdruk voor hoe we ons leven moeten leiden. En, laten we eerlijk zijn, niemand kan ons leven voor ons leven - dat moeten we zelf doen. Daarom moet de koning zijn eigen rol schrijven. Die mag er dan misschien niet zo mooi uitzien als wanneer die door een sofeer zou zijn geschreven, maar hij is van hém. Die Torarol is de vrucht van zijn arbeid en daaruit zal hij lezen en zich herinneren wie hij is en wie hij dient. Volgens de traditie is iemand van koninklijke bloede zonder deze investering in de Tora ongeschikt om te heersen.

Rasji gaat nog een stap verder met deze redenering en heeft opgemerkt dat het Hebreeuwse woord *misjné*, kopie („dan zal hij voor zichzelf een kopie van deze leer in een boekrol schrijven”), ook 'tweede' kan betekenen. Op basis hiervan onderwees Rasji dat de koning al een eerste rol moest hebben geschreven. Bovendien concludeerde Rasji dat, omdat de *tweede* rol speciaal bedoeld was voor wanneer de koning op zijn troon zat, de *eerste* voor persoonlijk gebruik moest zijn geweest. Voordat hij, zittend op zijn troon, kon regeren, moest de koning een Tora schrijven en deze op zijn eigen leven toepassen. Pas dan kon hij een tweede schrijven om

zijn publieke ambt invulling te geven. Met andere woorden, we moeten ons eigen huis op orde hebben aler we anderen kunnen gaan helpen.

In deze tijd waarin ons wordt geleerd om de verschillende terreinen van ons leven gescheiden te houden, kunnen we hier veel van leren. Soms gedragen we ons op één manier met één groep mensen, op een andere manier met een andere groep en op een derde manier wanneer we alleen zijn. Soms houden we ons in gezelschap streng aan ons proteïne-rijk laag-koolhydraat diëet, maar stoppen ons vol met zoutjes en pasta als niemand kijkt. Maar wat zou er gebeuren als we overal en altijd volgens dezelfde regels zouden leven? Misschien is dit wel de joodse definitie van integriteit - om niet te leven met 'compartimenten' – een leven van deelgebieden die niet met elkaar verbonden zijn, maar altijd te leven als één heel mens. Misschien betekent joodse integriteit wel dat we in elk aspect van ons leven de joodse waarden die we uit de Tora leren, consequent toepassen.

Wat een spannende gedachte dat wij net zo heilig kunnen zijn als de grootste personages uit onze heilige teksten - net zo 'majestueus' als een Mosjé, een David of een Sjlomo. Maar hoe bereiken we dat? Eenvoudig gezegd, we hoeven slechts te *kiezen* om joods integer te leven - en vergis je niet, die keus is aan ons. Elke dag opnieuw schrijven we, door onze keuzes en daden, een bladzijde 'Tora'. De vraag is: wat is het volgende dat we verkiezen te schrijven?